

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

- 3697** *Reial decret llei 4/2021, de 9 de març, pel qual es modifiquen la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, i el text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març, en relació amb les asimetries híbrides.*

I

La Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, per la qual s'estableixen normes contra les pràctiques d'elusió fiscal que incideixen directament en el funcionament del mercat interior, va ser objecte de modificació per la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017, pel que fa a les asimetries híbrides amb tercers països. Les disposicions per neutralitzar les asimetries híbrides que conté la Directiva esmentada són coherents amb les normes recomanades a l'informe de l'acció 2, «Neutralitzar els efectes dels mecanismes híbrids», del projecte contra l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis («BEPS», per la sigla en anglès) de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic.

La Directiva (UE) 2016/1164 és objecte de transposició mitjançant aquest Reial decret llei en relació amb els preceptes sobre asimetries híbrides que conté, i s'incorpora a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, i al text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat per Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març.

II

Aquest Reial decret llei consta de dos articles, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

El considerant 9 de la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017, assenyala que les normes sobre les asimetries híbrides «(...) han de tractar situacions d'asimetria derivades de dobles deduccions, de conflictes en la qualificació dels instruments financers, pagaments i entitats, o de l'atribució de pagaments. Atès que les asimetries híbrides poden donar lloc a una doble deducció o a una deducció sense inclusió, és necessari establir normes en virtut de les quals l'Estat membre implicat denegui la deducció d'un pagament, unes despeses o unes pèrdues, o obligui el contribuent a incloure el pagament en la seva renda imposable, segons el que sigui adequat (...)», sense que aquestes normes s'hagin d'aplicar en els casos a què es refereixen altres considerants de la Directiva esmentada i que es recullen en el present text (article 15 bis.13).

Els preceptes de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, objecte de transposició són aplicables a les asimetries híbrides que tenen lloc entre Espanya i altres estats membres i entre Espanya i tercers països o territoris, per la qual cosa és necessari regular, tal com indica el considerant 24 de la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017, una «norma primària», entesa com la solució que es considera apropiada per anul·lar els efectes fiscals de l'asimetria híbrida, i una «norma secundària», que és aplicable quan no s'hagi aplicat la primera, ja sigui perquè hi hagi discrepància en la transposició i l'aplicació de la Directiva encara que tots els estats membres hagin actuat de conformitat amb aquesta o perquè en l'asimetria híbrida participi un tercer país o un territori que no tingui preceptes per neutralitzar els efectes d'aquestes asimetries.

Els preceptes sobre asimetries híbrides són aplicables quan entre les parts que intervenen en l'operació hi hagi una relació d'associació, s'exerceixi una influència significativa o s'actui conjuntament respecte dels drets de vot o propietat del capital, així

com quan l'asimetria tingui lloc en el marc d'un mecanisme estructurat. A aquests efectes exclusius, la referència a persones i entitats vinculades s'ha d'entendre feta no només als supòsits de vinculació regulats a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, i al text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març, sinó també a la resta dels supòsits assenyalats a la Directiva que no estan inclosos en els textos legals esmentats i que s'incorporen mitjançant aquest text normatiu. De la mateixa manera, es recull el concepte de mecanisme estructurat que conté la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016. Els preceptes relatius al que assenyala aquest paràgraf s'incorporen, en l'àmbit de l'impost sobre societats, a l'article 15 bis.12 i 9, respectivament.

L'asimetria d'instrument financer híbrid a què es refereix la lletra a) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, genera una asimetria en resultats tipus «deducció sense inclusió» consistent en la deducció d'una despesa en el país de l'ordenant del pagament sense la tributació corresponent, en un termini raonable, de l'ingrés correlatiu en el país del beneficiari o inversor, com a conseqüència de diferències en la qualificació de l'instrument o de la despesa. En virtut del que disposa l'article 9.2 de la Directiva esmentada la neutralització d'aquesta asimetria, a l'article 15 bis.1, té com a regla primària la no deducció de la despesa en l'impost sobre societats del contribuent resident en territori espanyol, quan Espanya sigui el país de l'ordenant, i com a regla secundària la inclusió de l'ingrés en la base imposable d'aquest impost sense que n'escaigui l'exempció, quan Espanya sigui el país del beneficiari o inversor i la deducció de la despesa s'hagi permès al país de l'ordenant, precepte últim regulat a l'article 21 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

En l'àmbit d'aquest tipus d'asimetria, la lletra a) del segon paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, aclareix que no dona lloc a una asimetria híbrida el pagament del rendiment subjacent d'un instrument financer transferit efectuat per un operador financer en el marc d'una transferència híbrida introduïda en el mercat, en la mesura que no formi part d'un mecanisme estructurat, sempre que la jurisdicció de l'ordenant obligui l'operador financer a incloure com a renda tots els imports percebuts en relació amb l'instrument financer transferit. A aquests efectes, la Directiva defineix el que s'entén per operador financer i transferència híbrida introduïda en el mercat.

En aquest sentit, quan l'ordenant sigui contribuent de l'impost sobre societats i per a les operacions a què es refereixen els articles esmentats, l'obligació assenyalada està regulada als articles 21 i 32 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

Les entitats híbrides són definides a la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, com a «qualsevol entitat o mecanisme que siguin considerats entitats imposables en virtut de la legislació d'una jurisdicció i les rendes o despeses dels quals es considerin rendes o despeses d'un altre o altres subjectes en virtut de la legislació d'una altra jurisdicció».

En el cas de les entitats híbrides a què es refereix la lletra e) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, que, com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent en la legislació del país o territori en el qual està establerta o registrada l'entitat i en la del país de l'inversor d'aquesta entitat, donen lloc a una asimetria en resultats del tipus «deducció sense inclusió», s'ha d'aplicar, igualment, com a regla primària la no deducció de la despesa en l'impost sobre societats del contribuent resident en territori espanyol, quan Espanya sigui el país de l'ordenant –a aquests efectes, el país en el qual es consideri efectuat el pagament–, i, com a regla secundària, la inclusió de l'ingrés en la base imposable del contribuent esmentat quan Espanya sigui el país del beneficiari o l'inversor –a aquests efectes, el país en el qual es rep o es considera rebut el pagament– i el país de l'ordenant hagi permès la deduïbilitat de la despesa. Totes dues regles s'incorporen a l'article 15 bis.2 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, i s'estableix que la despesa que no és deduïble per no estar compensada amb un ingrés que generi una renda de doble inclusió ho pot ser en

els tres anys següents a mesura que es generi un ingrés que sigui renda de doble inclusió que la compensi i que l'ingrés integrat en la base imposable pot minorar aquesta base en el mateix termini en la mesura que la despesa es compensi amb un ingrés que sigui renda de doble inclusió.

Per la seva banda, per al cas de l'entitat híbrida inversa a què es refereix la lletra b) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, es trasllada a l'article 15 bis.3, exclusivament, la regla primària, amb l'ús de la potestat que confereix als estats membres la lletra a) de l'article 9.4 d'aquesta Directiva. En virtut d'aquesta regla es denega la deducció de la despesa en el contribuent de l'impost sobre societats quan, com a conseqüència de la qualificació fiscal diferent de l'entitat vinculada amb la qual s'efectuï l'operació en el país o territori d'aquesta entitat i en el país o territori de l'inversor o participi en l'entitat, no es generi un ingrés.

S'ha d'aplicar la mateixa regla primària en les asimetries d'establiments permanents híbrids que donin lloc a un resultat de deducció sense inclusió, això és, aquelles a què es refereixen les lletres c) i d) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016. En aquests casos, a l'article 15 bis.5, lletres a) i b), s'estableix com a regla primària la no consideració com a despesa fiscalment deduïble del pagament efectuat pel contribuent de l'impost sobre societats, i no és objecte de transposició la regla secundària en ús de la facultat esmentada abans. Pel que fa a l'asimetria d'establiment permanent a què es refereix la lletra f) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva esmentada, la regla primària regulada a l'article 15 bis.5, lletra c), que s'estableix no permet la deduïbilitat de la despesa estimada en la mesura que no es compensi amb un ingrés de l'establiment permanent que generi renda de doble inclusió, amb un termini de tres anys per deduir la part pendent sempre que es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

L'asimetria d'establiment permanent no computat a què es refereix l'article 9.5 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, es defineix com aquella en la qual hi ha un establiment permanent d'acord amb la legislació del país de la casa central però no hi ha aquest establiment permanent d'acord amb la legislació de l'altre país o territori. Aquesta situació genera una asimetria de «doble no inclusió» en la mesura que les rendes de l'establiment permanent esmentat no estiguin subjectes a tributació a cap dels dos països. En relació amb aquesta asimetria híbrida s'incorpora a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, l'article 15 bis.6 per donar compliment al manament d'aquesta Directiva.

Quan l'asimetria en resultats sigui del tipus «doble deducció», a què es refereix la lletra g) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, consistent en el fet que la mateixa despesa té la consideració de fiscalment deduïble a dos països o territoris, en virtut del que disposa l'article 9.1 d'aquesta Directiva, es denega, com a regla primària, la deducció de la despesa en l'impost sobre societats quan Espanya és el país de l'inversor i, com a regla secundària, es denega la deduïbilitat de la despesa en el contribuent que l'hagi efectuat quan Espanya sigui el país de l'ordenant i el país o territori de l'inversor no hagi negat aquesta deducció, tal com estableix l'article 15 bis.4 i 15 bis.5, lletra d). D'acord amb el que assenyala la Directiva esmentada, el país de l'ordenant és aquell en què s'ha originat el pagament, s'ha generat la despesa o la pèrdua o, quan es tracti de pagaments efectuats per una entitat híbrida o per un establiment permanent, el país o territori en el qual aquests estiguin situats, i és el país de l'inversor l'altre país o territori.

La regla establerta per a les asimetries importades regulades a l'article 9.3 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, disposa que s'ha de denegar la «deducció per un pagament efectuat per un contribuent quan aquest pagament financi, directament o indirectament, despeses deduïbles que donin lloc a una asimetria híbrida mitjançant una transacció o una sèrie de transaccions efectuades entre empreses associades o acordades en el marc d'un mecanisme estructurat, excepte quan una de les jurisdiccions afectades per les transaccions o sèries de transaccions hagi efectuat un ajust equivalent respecte de l'asimetria híbrida esmentada». En aquests casos, l'asimetria

híbrida no té lloc al territori d'aplicació de l'impost sobre societats, sinó en tercers països o territoris que no apliquen regles per evitar les asimetries híbrides com les que regula la Directiva esmentada, si bé, mitjançant una despesa que té la consideració de fiscalment deduïble en un contribuent de l'impost esmentat, es finança alguna de les asimetries a què es refereix la Directiva (UE) 2016/1164. La norma dictada en transposició del precepte esmentat, article 15 bis.7, nega la deduïbilitat d'aquesta despesa en el contribuent de l'impost sobre societats.

Una altra de les asimetries regulades és la denominada «asimetria relacionada amb la residència fiscal», per a la qual l'article 9 ter de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, diferencia si té lloc amb tercers països o entre estats membres amb conveni per evitar la doble imposició. En el primer cas, en virtut del que disposa l'article esmentat, es nega la deduïbilitat de la despesa en el contribuent de l'impost sobre societats si aquesta deduïbilitat està permesa a l'altre país i es compensa amb ingressos que no generin renda de doble inclusió i, en el segon cas, la despesa només és deduïble en l'impost sobre societats si, d'acord amb el conveni esmentat per evitar la doble imposició, el contribuent és resident fiscal en territori espanyol. Aquesta asimetria es regula a l'article 15 bis.10.

En relació amb les asimetries de transferències híbrides generades per una doble utilització de retencions, la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, disposa de preceptes que impedeixen una part dels efectes d'aquestes asimetries, per la qual cosa només és necessari traslladar a l'article 15 bis.8 el precepte regulat a l'article 9.6 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, pel que fa a les retencions a compte de l'impost sobre societats, que es duu a terme en connexió amb la recomanació que conté el considerant 23 de la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017.

D'altra banda, la incorporació a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, de l'article 15 bis i la derogació consegüent de l'article 15.j) fan necessària la modificació de l'article 16.1 d'aquesta Llei, com a conseqüència de la remissió que aquest fa a les despeses a què es refereix la lletra j) esmentada, de manera que es remeti, a partir de la transposició de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, a les despeses no deduïbles que preveu l'article 15 bis de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

Finalment, en l'àmbit de l'impost sobre la renda de no residents, s'ha optat per regular expressament en el text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març, les especialitats per a les asimetries híbrides a què es refereixen les lletres c), f), g) i d) del primer paràgraf de l'article 2.9 de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, seguint l'ordre en què es regulen al nou apartat 6 que s'afegeix a l'article 18 del text refós esmentat. En tot el que no disposi aquest text refós cal atènyer-se, tant per a les lletres esmentades com per a altres supòsits d'asimetries híbrides que afectin l'impost, al que disposa la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, en virtut de la remissió que fa a aquesta Llei el primer apartat de l'article 18 del text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents.

III

La transposició dins de termini de directives de la Unió Europea constitueix en l'actualitat un dels objectius prioritaris establerts pel Consell Europeu. La Comissió Europea presenta informes diaris al Consell de Competitivitat als quals se'ls dona un valor polític alt pel fet que serveixen per mesurar l'eficàcia i la credibilitat dels estats membres en la posada en pràctica del mercat interior.

El compliment d'aquest objectiu és avui, si escau, encara més rellevant, tenint en compte l'escenari dissenyat pel Tractat de Lisboa, pel qual es modifiquen el Tractat de la Unió Europea i el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, per als incompliments en el termini de transposició de directives, en els quals la Comissió pot demanar al Tribunal de

Justícia de la Unió Europea la imposició de sancions econòmiques importants de manera accelerada segons l'article 260.3 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

És per això que aquest Reial decret llei té per objecte la transposició de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, en la redacció que fa la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017, de les asimetries híbrides, el termini de transposició de la qual va expirar el 31 de desembre de 2019, i respecte de la qual la Comissió Europea, amb data 30 d'octubre de 2020, ha adreçat al Regne d'Espanya un dictamen motivat.

La gravetat de les possibles sancions econòmiques derivades de la manca d'incorporació a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva esmentada i l'evidència que la seva tramitació com a llei pel procediment ordinari comportaria uns terminis en què es produiria la interposició d'un recurs davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea per part de la Comissió Europea fan imprescindible acudir a l'aprovació d'un reial decret llei per procedir-ne a la transposició urgent.

L'article 86 de la Constitució Espanyola permet al Govern dictar decrets llei «en cas d'una necessitat extraordinària i urgent». L'adopció de mesures de caràcter econòmic acudint a l'instrument del reial decret llei l'ha avalat el Tribunal Constitucional sempre que es presenti una motivació explícita i raonada de la necessitat, entenent com a tal que la conjuntura econòmica exigeix una resposta ràpida, i la urgència, assumint com a tal que la dilació en el temps de l'adopció de la mesura de què es tracti mitjançant una tramitació pel curs normatiu ordinari podria generar algun perjudici.

Respecte de la utilització del reial decret llei com a instrument de transposició, es pot assenyalar que el Tribunal Constitucional, a la Sentència 23/1993, de 21 de gener, indica que aquell constitueix un instrument lícit constitucionalment per afrontar conjuntures econòmiques problemàtiques, i a la Sentència 1/2012, de 13 de gener, avala l'existència del pressupòsit habilitador de la necessitat extraordinària i urgent de l'article 86.1 de la Constitució quan es presentin «el retard patent en la transposició» i l'existència de «procediments d'incompliment contra el Regne d'Espanya».

Pel que fa als motius de necessitat extraordinària i urgent, és necessari recordar l'STC 1/2012, de 13 de gener, el fonament jurídic 10 de la qual assenyala:

«Del que s'ha exposat es deriva, en suma, que hem de considerar com a factors rellevants per al nostre examen no només l'element temporal (el retard patent en la transposició de les directives corresponents) sinó molt especialment l'element causal (l'existència de dos procediments d'incompliment contra el Regne d'Espanya, la terminació dels quals mitjançant sengles sentències que constatin l'incompliment corresponent es volia evitar de totes passades) així com l'element material (la importància que, de conformitat amb l'article 45 CE, es pot conferir al fet que gairebé la totalitat dels projectes amb rellevància econòmica i social quedi sotmesa com més aviat millor a l'avaluació d'impacte ambiental), per la qual cosa, en vista de la incidència conjunta d'aquests tres factors en el cas present, és necessari concloure que es presenta el pressupòsit habilitador de la necessitat extraordinària i urgent que requereix l'article 86.1 CE.»

En aquest sentit, es produeix l'existència de l'element temporal esmentat ja que es compleix l'obligació de transposició de les modificacions en el règim de les asimetries híbrides amb tercers països incorporades a la Directiva (UE) 2016/1164 per la Directiva (UE) 2017/952, el termini de transposició de la qual va expirar el passat 31 de desembre de 2019, i les seves disposicions són aplicables a partir de l'1 de gener de 2020 de conformitat amb l'article 2.1 de la Directiva esmentada.

Es produeix, a més, l'element causal, ja que el passat 30 d'octubre de 2020 la Comissió Europea, en exercici de la facultat que li confereix l'article 258, paràgraf primer, del Tractat de funcionament de la Unió Europea, ha adreçat al Regne d'Espanya un dictamen motivat mitjançant el qual el convida que adopti i comuniqui les mesures requerides per a la transposició de la Directiva esmentada en el termini de dos mesos des de la recepció d'aquest dictamen, al qual aquest va respondre compromentent-se a adoptar les mesures necessàries per a la transposició, la qual cosa la Comissió va acceptar.

Finalment, es compleix també l'element material de justificació que exigeix la doctrina constitucional esmentada pel fet que és necessària una acció normativa immediata per eliminar o combatre l'evasió fiscal que es produeix quan determinats contribuents sotmesos a dues jurisdiccions fiscals diferents es beneficien d'un tractament fiscal dispar o no coordinat entre aquestes de manera que s'erosionen així les bases imposables corresponents. Aquesta erosió de les bases imposables limita la capacitat recaptatòria dels estats, per la qual cosa s'han elaborat solucions a escala global, tant en el marc de l'OCDE com de la Unió Europea, al si de la qual s'ha aprovat la Directiva 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, que ara es trasllada.

Respecte d'això, com ja s'ha assenyalat, les mesures tributàries que conté aquest Reial decret llei tenen per objecte traslladar la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, amb la redacció que en fa la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017, sobre les asimetries híbrides, amb regles de protecció de les bases imposables contra aquestes asimetries més àmplies que les existents actualment en l'impost sobre societats i en l'impost sobre la renda de no residents, per evitar un impacte global negatiu des del punt de vista de la competència, l'eficiència, la transparència i la justícia. En neutralitzar-se els efectes fiscals d'aquestes asimetries s'impedeix la utilització de les estructures esmentades com a mecanisme d'erosió de la base imposable i de trasllat de beneficis.

Les modificacions que s'introdueixen són normes de tancament o precautòries, de manera que amb aquestes no es persegueix incrementar la recaptació, sinó més aviat prevenir conductes que puguin donar lloc a una disminució d'aquesta.

La situació descrita demana, com queda dit, una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via ordinària o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis (STC 6/1983, de 4 de febrer, FJ 5; 11/2002, de 17 de gener, FJ 4, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ 3), per evitar d'aquesta manera que el Regne d'Espanya pugui ser sancionat pecuniàriament pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

A més, com assenyala l'STC 100/2012, de 8 de maig, al FJ 9, «del fet que la matèria tributària estigui subjecta al principi de reserva de llei (art. 31.3 i 133.1 i 3 CE) i que aquesta reserva tingui caràcter relatiu i no absolut «no es deriva necessàriament que estigui exclosa de l'àmbit de regulació del decret llei, que pot penetrar en la matèria tributària sempre que es donin els requisits constitucionals del pressupòsit habilitador i no 'afecti' en el sentit constitucional del terme les matèries excloses» (STC 182/1997, de 28 d'octubre, FJ 8; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 6, i 108/2004, de 30 de juny, FJ 7; 245/2004, de 16 de desembre, FJ 4, i 189/2005, de 7 de juliol, FJ 7)».

I, sobre aquest particular, a la secció 2 del capítol segon del títol I de la Constitució, sota la rúbrica «Dels drets i deures dels ciutadans», s'insereix l'article 31.1 CE, precepte que estableix «un autèntic manament jurídic, font de drets i obligacions», del qual «es deriva un deure constitucional per als ciutadans de contribuir, a través dels impostos, al sosteniment o el finançament de les despeses públiques» (STC 182/1997, de 28 d'octubre, FJ 6; 245/2004, de 16 de desembre, FJ 5, i 189/2005, de 7 de juliol, FJ 7), i és, en conseqüència, un de «els deures l'afectació dels quals està vedada al decret llei el deure de contribuir al sosteniment de les despeses públiques que enuncia l'art. 31.1 CE» (STC 137/2003, de 3 de juliol, FJ 6; 245/2004, de 16 de desembre, FJ 5, i 189/2005, de 7 de juliol, FJ 7) (...).

Doncs bé, l'article 31.1 de la Constitució Espanyola «connecta el deure esmentat de contribuir amb el criteri de la capacitat econòmica» i el relaciona, al seu torn, «no amb qualsevol figura tributària en particular, sinó amb el conjunt del sistema tributari», per la qual cosa queda clar que «el decret llei no pot alterar ni el règim general ni els elements essencials dels tributs que incideixen en la determinació de la càrrega tributària, afectant així el deure general dels ciutadans de contribuir al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la seva riquesa mitjançant un sistema tributari just» (STC 182/1997, de 28 d'octubre, FJ 7; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 6; 108/2004, de 30 de juny, FJ 7, i 189/2005, de 7 de juliol, FJ 7). De manera que vulnera l'article 86 CE «qualsevol intervenció o innovació normativa que, per la seva entitat qualitativa o quantitativa, alteri sensiblement la posició de l'obligat a contribuir segons la seva capacitat econòmica en el conjunt del

sistema tributari» (STC 182/1997, de 28 d'octubre, FJ 7; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 6; 108/2004, de 30 de juny, FJ 7, i 189/2005, de 7 de juliol, FJ 7). Per tant, és necessari tenir en compte «en cada cas en quin tribut concret incideix el decret llei –amb la constatació de la seva naturalesa, estructura i la funció que compleix dins del conjunt del sistema tributari, així com el grau o la mesura en què intervé el principi de capacitat econòmica–, quins elements d'aquest –essencials o no– queden alterats per aquest excepcional mode de producció normativa i, en fi, quina és la naturalesa i l'abast de la regulació concreta de què es tracti» (STC 182/1997, de 28 d'octubre, FJ 7; 137/2003, de 3 de juliol, FJ 6; 108/2004, de 30 de juny, FJ 7, i 189/2005, de 7 de juliol, FJ 7)».

Així mateix, s'ha de tenir en compte que, dins dels supòsits previstos a la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, que són objecte de transposició, el més freqüent en el nostre ordenament jurídic, que és el relatiu als instruments financers híbrids, ja està incorporat al nostre ordenament en virtut de la regulació que conté la lletra j) de l'article 15 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, aplicable a la determinació de la base imposable de l'impost sobre la renda de no residents en el cas de rendes obtingudes a través d'un establiment permanent.

En aquest sentit, no sembla probable que la resta de casuística sobre asimetries híbrides objecte de regulació es pugui donar amb freqüència, ja que el nostre ordenament tributari no afavoreix les asimetries relatives a entitats híbrides, per la qual cosa el nombre de contribuents o les rendes afectades per les normes d'aquest Reial decret llei és poc significatiu en el sentit utilitzat per la doctrina constitucional esmentada abans.

En vista d'aquestes consideracions, es pot afirmar que no es vulnera l'article 31 de la Constitució ja que, com assenyala l'esmentada STC 100/2012 (FJ 9), no s'altera «de manera rellevant la pressió fiscal que han de suportar els contribuents i, per tant, no provoca un canvi substancial de la posició dels ciutadans en el conjunt del sistema tributari, de manera que no ha afectat l'essència del deure constitucional de contribuir al sosteniment de les despeses públiques que enuncia l'article 31.1 CE» (STC 137/2003, de 3 de juliol, FJ 7, i 108/2004, de 30 de juny, FJ 8).

Per tot el que s'ha expressat anteriorment, es donen d'aquesta manera les circumstàncies de «necessitat extraordinària i urgent», que constitueixen el pressupòsit habilitador que exigeix al Govern l'article 86.1 de la Constitució espanyola per dictar reials decrets llei.

IV

De conformitat amb el que disposa l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, aquest Reial decret llei s'ajusta als principis de bona regulació, això és, els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència. En aquest sentit, les normes que s'introdueixen ara cobreixen la necessitat de constituir un sistema de tancament o precautori, amb la finalitat d'evitar o prevenir conductes que puguin donar lloc a una disminució de la recaptació impositiva dels impostos esmentats emparats amb l'existència de diferents regulacions fiscals en l'àmbit internacional.

Així, es compleixen els principis de necessitat i eficàcia, per tal com és necessària l'aprovació d'una norma amb rang legal, atesos els motius i les alternatives reguladores que es detallen al llarg d'aquest preàmbul, i el reial decret llei és l'instrument més adequat en aquests moments per garantir-ne la consecució.

Es compleix també el principi de proporcionalitat, per tal com s'ha observat de forma exclusiva la manera d'atendre els objectius estrictament exigits, esmentats abans.

Respecte al principi de seguretat jurídica, s'ha garantit la coherència del projecte normatiu amb la resta de l'ordenament jurídic nacional, així com amb el de la Unió Europea. De fet, la norma respon a la necessitat de transposició de normativa comunitària al dret espanyol, en concret, de la Directiva 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, en la redacció que en fa la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017.

Pel que fa al principi de transparència, sense perjudici de la publicació oficial en el «Butlletí Oficial de l'Estat», cal assenyalar que aquesta norma es va començar a tramitar

de manera ordinària i es va publicar l'avantprojecte de llei, així com la seva memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, en la seu electrònica del Ministeri d'Hisenda, a l'efecte que tots els ciutadans poguessin conèixer els textos esmentats en el tràmit d'audiència i informació pública, si bé, per les raons d'urgència invocades anteriorment, s'ha procedit a la tramitació d'aquesta norma mitjançant un reial decret llei.

Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, la norma no genera càrregues administratives addicionals per als contribuents.

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.14a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'hisenda general.

En virtut d'això, en ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la ministra d'Hisenda, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 9 de març de 2021,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats:

U. S'introdueix un article 15 bis, amb la redacció següent:

«Article 15 bis. *Asimetries híbrides.*

1. No són fiscalment deduïbles les despeses corresponents a operacions efectuades amb persones o entitats vinculades residents en un altre país o territori que, com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent en aquestes de la despesa o de l'operació, no generin un ingrés, generin un ingrés exempt o subjecte a una reducció del tipus impositiu o a qualsevol deducció o devolució d'impostos diferent d'una deducció per evitar la doble imposició jurídica.

En cas que l'ingrés es generi en un període impositiu que s'iniciï dins dels dotze mesos següents a la conclusió del període impositiu en què s'hagi meritat la despesa per al contribuent, la despesa és fiscalment deduïble en el període impositiu en què l'ingrés s'integri en la base imposable del beneficiari.

2. No són fiscalment deduïbles les despeses corresponents a operacions efectuades amb persones o entitats vinculades residents en un altre país o territori que, com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent del contribuent en aquest país o territori, no generin un ingrés, en la part que no es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

L'import de les despeses no deduïdes per aplicació del que disposa el paràgraf anterior es pot deduir en els períodes impositius que concloguin dins dels tres anys següents a la conclusió del període impositiu en què es van meritar aquestes despeses, en la mesura que es compensi amb ingressos del contribuent que generin renda de doble inclusió.

S'ha d'integrar en la base imposable l'import corresponent a les operacions efectuades amb persones o entitats vinculades residents en un altre país o territori que, com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent d'aquestes, hagi tingut la consideració de despesa fiscalment deduïble en aquest altre país o territori, en la part que no es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

L'import integrat en la base imposable per aplicació del que disposa el paràgraf anterior es pot minorar de la base imposable dels períodes impositius que acabin dins dels tres anys següents a la conclusió del període impositiu en què es va integrar l'ingrés, en la mesura que aquesta despesa es compensi a l'altre país o territori amb ingressos de la persona o l'entitat vinculada que generin renda de doble inclusió.

3. No són fiscalment deduïbles les despeses corresponents a operacions efectuades amb persones o entitats vinculades residents en un altre país o territori

que, com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent d'aquestes en aquest país o territori i en el del seu partícip o inversor, no generin un ingrés.

El que disposa el paràgraf anterior també és aplicable quan la relació de vinculació existeixi, exclusivament, entre el contribuïent i el partícip o inversor esmentat.

4. No són fiscalment deduïbles les despeses corresponents a operacions efectuades amb o per persones o entitats vinculades residents en un altre país o territori que, com a conseqüència de la qualificació fiscal diferent d'aquestes, siguin, així mateix, despeses fiscalment deduïbles en les persones o entitats vinculades esmentades, en la part que no es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

Els imports no deduïts de conformitat amb el que estableix el paràgraf anterior es poden deduir en els períodes impositius que concloguin en els tres anys següents a la conclusió del període impositiu en què es van meritjar aquestes despeses, en la mesura que es compensin amb ingressos de la persona o entitat vinculada que generin renda de doble inclusió.

No són fiscalment deduïbles les despeses corresponents a operacions efectuades pel contribuïent quan tinguin, així mateix, la consideració de fiscalment deduïbles en el país o territori d'una persona o entitat vinculada com a conseqüència d'una qualificació fiscal diferent del contribuïent, en la part que no es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

Els imports no deduïts de conformitat amb el que estableix el paràgraf anterior es poden deduir en els períodes impositius que concloguin en els tres anys següents a la conclusió del període impositiu en què es van meritjar aquestes despeses, en la mesura que es compensin amb ingressos del contribuïent que generin renda de doble inclusió.

5. No són fiscalment deduïbles:

a) Les despeses corresponents a operacions efectuades amb un establiment permanent del contribuïent o d'una entitat vinculada, o amb una entitat vinculada que tingui establiments permanents, quan com a conseqüència d'una diferència fiscal en la seva atribució entre l'establiment permanent i la seva casa central, o entre dos o més establiments permanents, no generin un ingrés.

b) Les despeses corresponents a operacions efectuades amb un establiment permanent del contribuïent o d'una persona o entitat vinculada que, com a conseqüència del fet que aquest establiment no és reconegut fiscalment pel país o territori de situació, no generin un ingrés.

c) Les despeses estimades en operacions internes efectuades amb un establiment permanent del contribuïent, en els supòsits en què així es reconeixin en un conveni per evitar la doble imposició internacional que sigui aplicable, quan, a causa de la legislació del país o territori de l'establiment permanent, no generin un ingrés, en la part que no es compensi amb ingressos de l'establiment permanent que generin renda de doble inclusió.

L'import de les despeses no deduïdes per aplicació del que disposa el paràgraf anterior es pot deduir en els períodes impositius que concloguin dins dels tres anys següents, en la mesura que s'integrin en la base imposable del contribuïent amb ingressos de l'establiment permanent que generin renda de doble inclusió.

d) Les despeses corresponents a operacions efectuades amb o per un establiment permanent del contribuïent que siguin, així mateix, fiscalment deduïbles en l'establiment permanent o en una entitat vinculada amb aquest, en la part que no es compensi amb ingressos d'aquest establiment permanent o entitat vinculada que generin renda de doble inclusió.

Els imports no deduïts de conformitat amb el que estableix el paràgraf anterior es poden deduir en els períodes impositius que concloguin en els tres anys següents a la conclusió del període impositiu en què es van meritjar aquestes despeses, en la mesura que es compensin amb ingressos de l'establiment permanent o entitat vinculada que generin renda de doble inclusió.

6. No és aplicable el que preveu l'article 22 d'aquesta Llei en el cas de rendes obtingudes a través d'un establiment permanent que no és reconegut fiscalment pel país o territori de situació.

7. No són fiscalment deduïbles les despeses corresponents a una transacció o una sèrie de transaccions efectuades amb persones o entitats vinculades residents en un altre país o territori, quan financin, directament o indirectament, despeses deduïbles efectuades en el marc d'operacions que generin els efectes derivats de les asimetries híbrides a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, excepte quan un dels països o territoris afectats hagi fet un ajust per evitar la deducció de la despesa o sotmetre l'ingrés a tributació, en els termes que exposen els apartats esmentats.

8. És deduïble en la quota íntegra d'aquest impost l'import de la retenció practicada a compte d'aquest en la proporció que es correspongui amb la renda integrada en la base imposable obtinguda en una transferència híbrida efectuada amb una persona o entitat vinculada no resident en territori espanyol.

A aquests efectes, es considera com a transferència híbrida qualsevol operació relativa a la transferència d'un instrument financer quan el rendiment subjacent de l'instrument financer transferit es consideri, a efectes fiscals, com a obtingut simultàniament per més d'una de les parts que intervenen en l'operació.

9. El que disposen els apartats anteriors d'aquest article s'ha d'aplicar, així mateix, quan les operacions a què es refereixen, amb independència que s'efectuïn entre persones o entitats vinculades o no, tinguin lloc en el marc d'un mecanisme estructurat.

A aquests efectes, es considera mecanisme estructurat qualsevol acord, negoci jurídic, esquema o operació en què l'avantatge fiscal derivat de les asimetries híbrides a què es refereixen els apartats esmentats en els termes que aquests assenyalen estigui quantificat o considerat en les seves condicions o contraprestacions o bé que s'hagi dissenyat per produir els resultats de les asimetries, excepte que el contribuïent o una persona o entitat vinculada amb ell no els hagi pogut conèixer raonablement i no comparteixi l'avantatge fiscal indicat.

10. No són fiscalment deduïbles les despeses o les pèrdues que siguin fiscalment deduïbles en un altre país o territori en el qual el contribuïent sigui, així mateix, resident fiscal, en la part que es compensi amb ingressos que no generin renda de doble inclusió.

En el cas que la despesa es compensi a l'altre país o territori en un període impositiu posterior al de la deducció de la despesa o la pèrdua en el contribuïent, aquest ha d'integrar en la seva base imposable l'import corresponent a la compensació en el període impositiu en què aquesta es produeixi.

El que disposa el paràgraf anterior no és aplicable quan l'altre país sigui un Estat membre de la Unió Europea amb el qual Espanya tingui subscrit un conveni per evitar la doble imposició internacional en virtut del qual el contribuïent sigui considerat resident fiscal en territori espanyol.

11. A efectes del que disposa aquest article, es considera que un ingrés genera renda de doble inclusió quan estigui sotmès a tributació d'acord amb aquesta Llei i la legislació de l'altre país o territori.

12. A efectes de l'aplicació del que disposa aquest article, la referència a persones o entitats vinculades comprèn:

a) Les persones o entitats vinculades d'acord amb el que disposa l'article 18 d'aquesta Llei.

b) Una entitat que tingui, directament o indirectament, una participació, almenys, d'un 25 per cent en els drets de vot del contribuïent o que tingui dret a percebre, almenys, un 25 per cent dels beneficis d'aquest, o en la qual el contribuïent tingui aquestes participacions o drets.

c) La persona o entitat sobre la qual el contribuïent actuï conjuntament amb una altra persona o entitat respecte dels drets de vot o la propietat del capital

d'aquella, o la persona o entitat que actuï conjuntament amb una altra respecte dels drets de vot o la propietat del capital del contribuent.

A aquests efectes, el contribuent o, en el segon supòsit, la persona o entitat s'ha de tractar com el titular d'una participació en relació amb tots els drets de vot o la propietat del capital de l'entitat o del contribuent, respectivament, que siguin propietat de l'altra persona o entitat.

d) Una entitat en la gestió de la qual el contribuent tingui una influència significativa o una entitat que tingui una influència significativa en la gestió del contribuent. A aquests efectes, es considera que hi ha influència significativa quan es tingui el poder d'intervenir en les decisions de política financera i d'explotació d'una altra entitat, sense arribar a tenir el control ni el control conjunt d'aquesta.

13. No és aplicable el que preveuen els apartats anteriors quan l'asimetria híbrida es degui al fet que el beneficiari estigui exempt de l'impost, es produeixi en el marc d'una operació o transacció que es basi en un instrument o un contracte financer subjecte a un règim tributari especial, ni quan la diferència en el valor imputat es degui a diferències de valoració, incloses les derivades de l'aplicació de la normativa d'operacions vinculades.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 16, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les despeses financeres netes són deduïbles amb el límit del 30 per cent del benefici operatiu de l'exercici.

A aquests efectes, s'entén per despeses financeres netes l'excés de despeses financeres respecte dels ingressos derivats de la cessió a tercers de capitals propis meritats en el període impositiu, excloses les despeses no deduïbles a què es refereixen les lletres g) i h) de l'article 15 i l'article 15 bis d'aquesta Llei.

El benefici operatiu es determina a partir del resultat d'explotació del compte de pèdues i guanys de l'exercici determinat d'acord amb el Codi de comerç i la resta de normativa comptable de desplegament, eliminant l'amortització de l'immobilitzat, la imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres, el deteriorament i resultat per alienacions d'immobilitzat, i addicionant els ingressos financers de participacions en instruments de patrimoni, sempre que es corresponguin amb dividends o participacions en beneficis d'entitats en què el percentatge de participació, directe o indirecte, sigui almenys del 5 per cent, excepte que aquestes participacions s'hagin adquirit amb deutes les despeses financeres dels quals no siguin deduïbles per aplicació de la lletra h) de l'apartat 1 de l'article 15 d'aquesta Llei.

En tot cas, són deduïbles les despeses financeres netes del període impositiu per l'import d'1 milió d'euros.

Les despeses financeres netes que no hagin estat objecte de deducció es poden deduir en els períodes impositius següents, conjuntament amb les del període impositiu corresponent, i amb el límit que preveu aquest apartat.»

Article segon. *Modificació del text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat mitjançant el Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març.*

S'afegeixen els apartats 6 i 7 a l'article 18 del text refós de la Llei de l'impost sobre la renda de no residents, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2004, de 5 de març, amb la redacció següent:

«6. No són fiscalment deduïbles:

a) Les despeses corresponents a operacions efectuades amb la casa central o amb algun dels seus establiments permanents, així com amb una persona o entitat vinculada a aquesta casa central o algun dels seus establiments permanents, que, com a conseqüència d'una diferència fiscal en la seva atribució entre l'establiment permanent i la seva casa central, o entre dos o més establiments permanents, no generin un ingrés.

b) Les despeses estimades per operacions internes amb la casa central o amb algun dels seus establiments permanents o les d'una persona o entitat vinculada que, a causa de la legislació del país o territori del beneficiari, no generin un ingrés, en la part que no es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

L'import de les despeses no deduïdes per aplicació del que disposa el paràgraf anterior es pot deduir en els períodes impositius que concloguin dins dels tres anys següents, en la mesura que es compensi amb ingressos que generin renda de doble inclusió.

c) Les despeses corresponents a operacions de l'establiment permanent que siguin així mateix fiscalment deduïbles en la casa central, en la part que no es compensi amb ingressos d'aquest establiment permanent o entitat vinculada que generin renda de doble inclusió.

Els imports no deduïts de conformitat amb el que estableix el paràgraf anterior es poden deduir en els períodes impositius que concloguin en els tres anys següents a la conclusió del període impositiu en què es van meritjar aquestes despeses, en la mesura que es compensin amb ingressos de l'establiment permanent o entitat vinculada que generin renda de doble inclusió.

d) Les despeses corresponents a operacions efectuades amb un establiment permanent de la casa central o d'una persona o entitat vinculada que, com a conseqüència del fet que no és reconegut fiscalment pel país o territori de situació, no generen ingrés.

7. A efectes del que disposa l'apartat 6, així com en qualsevol altre cas d'asimetria híbrida regulat a l'article 15 bis de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats, que sigui aplicable:

a) Es considera que un ingrés genera renda de doble inclusió quan estigui sotmès a tributació d'acord amb aquest text refós i la legislació de l'altre país o territori.

b) La referència a persones o entitats vinculades comprèn, a més de les que disposa l'article 15.2 d'aquest text refós, les següents:

1r Una entitat que tingui, directament o indirectament, una participació, almenys, d'un 25 per cent en els drets de vot del contribuent o que tingui dret a percebre, almenys, un 25 per cent dels beneficis d'aquest, o en la qual el contribuent tingui aquestes participacions o drets.

2n La persona o entitat sobre la qual el contribuent actuï conjuntament amb una altra persona o entitat respecte dels drets de vot o la propietat del capital d'aquella, o la persona o entitat que actuï conjuntament amb una altra respecte dels drets de vot o la propietat del capital del contribuent. A aquests efectes, el contribuent o, en el segon supòsit, la persona o entitat s'ha de tractar com el titular d'una participació en relació amb tots els drets de vot o la propietat del capital de l'entitat o del contribuent, respectivament, que siguin propietat de l'altra persona o entitat.

3r Una entitat en la gestió de la qual el contribuent tingui una influència significativa o una entitat que tingui una influència significativa en la gestió del contribuent. A aquests efectes, es considera que hi ha influència significativa quan es tingui el poder d'intervenir en les decisions de política financera i d'explotació d'una altra entitat, sense arribar a tenir el control ni el control conjunt d'aquesta.

Així mateix, el que disposa aquest apartat s'ha d'aplicar quan les operacions a què es refereixen, amb independència que s'efectuïn entre persones o entitats vinculades o no, tinguin lloc en el marc d'un mecanisme estructurat.

A aquests efectes, es considera mecanisme estructurat qualsevol acord, negoci jurídic, esquema o operació en què l'avantatge fiscal derivat de les asimetries híbrides estigui quantificat o considerat en les seves condicions o contraprestacions, o bé que s'hagi dissenyat per produir els resultats d'aquestes asimetries, excepte que el contribuent o una persona o entitat vinculada amb ell no els hagi pogut conèixer raonablement i no comparteixi l'avantatge fiscal indicat.»

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades les normes del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret llei i, en particular, l'article 15.j) de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost sobre societats.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei s'aprova a l'empara del que disposa l'article 149.1.14a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència en matèria d'hisenda general.

Disposició final segona. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret llei s'incorporen al dret espanyol les normes sobre asimetries híbrides de la Directiva (UE) 2016/1164 del Consell, de 12 de juliol de 2016, per la qual s'estableixen normes contra les pràctiques d'elusió fiscal que incideixen directament en el funcionament del mercat interior, en la redacció que en fa la Directiva (UE) 2017/952 del Consell, de 29 de maig de 2017, per la qual es modifica la Directiva (UE) 2016/1164 pel que fa a les asimetries híbrides amb tercers països, excepte la regla sobre asimetries híbrides invertides que conté l'article 9 bis de la Directiva (UE) 2016/1164.

Disposició final tercera. *Habilitació normativa.*

S'habilita el Govern i la persona titular del Ministeri d'Hisenda, en l'àmbit de les seves competències, a dictar les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i té efectes per als períodes impositius que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2020 i que no hagin conclòs a la seva entrada en vigor.

Madrid, 9 de març de 2021.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN